

ringsansvariga och BVC. Om samarbetet fungerar otillfredsställande för någon part skall orsakerna till detta skyndsamt kunna klarläggas. Mycket talar för att kommunikationssvårigheterna bäst kan överbryggas om man förskjuter perspektivet från organisationerna och sätter individen och familjen i centrum. I Värmlands län pågår för närvarande två intressanta utvecklingsarbeten inom habiliteringsverksamheten i riktning mot ett mer patient-/familjecentrerat arbete. Det ena arbetet bygger på modellen för individuell serviceplanering, ISP [8], där man i samråd med patienten och föräldrarna bygger upp ett nätverk av stödpersoner. Det andra initiativet, som pågår i norra sjukvårdsdistriktet (glesbygd), bygger på erfarenheter från rehabilitering som baseras på resurser i närsamhället, så kallade CBR [9], där föräldrarna, närstående och kommunen mobiliserar ett gemensamt ansvar för barnets utveckling.

En lokal samverkansgrupp med föräldrar, barnansvariga i kommunen och barnhälsovården har utgjort en grundsten. Föräldrarna lär sig huvudsakligen av varandra, vilket stärker gruppens självtillit och möjligheter till inflytande. De kan bevaka sina intressen, påverka servicens utseende och den framtida planeringen av lokala verksamheter och landstingets habilitering. På detta sätt leder individuella behov till både individuella och kollektiva lösningar. Exempel på detta har varit utbildning och handledning riktade mot personer i närmiljön som till exempel klasskamrater, lärare och stödfamiljer.

Litteratur

1. Sanner G. Hur många barn och ungdomar har handikapp? Stockholm: Socialstyrelsen, 1984. (Socialstyrelsens meddelandeblad 7).
2. Risberg K, Sanner G, Lagerqvist B. Barn och ungdomar med vissa funktionshinder i Värmlands län. Äldre- och handikappheten, Socialstyrelsen 1993. Opublicerad rapport.
3. Westbom L. Children with chronic illness. Epidemiology, living conditions and use of health services. Lund: Pediatrika institutet, Lunds universitet, 1991. Akad avh.
4. Janson S, Dawani H. Chronic illness in preschool Jordanian children. Ann Trop Paediatr 1994; 14: 137-44.
5. Bax M, Robinson R, Gath A. The reality of handicap. In: Forfar J, ed. Child health in a changing society. Oxford: Oxford University Press, 1988.
6. Socialstyrelsen. Kvalitetssäkring av barnhälsovården. Att skydda skyddsnetet. Stockholm: Fritzes, 1994. (Socialstyrelsens rapport 1994:19).
7. Socialdepartementet. De allergiska barnen i samhället. Stockholm: Liber, 1983. (Socialdepartementet, DsS 1983:3).
8. Nilsson M, Ödlund K. Individualiserade ServiceProgram. Vård 1994; 4: 70-5.
9. Unit for International Child Health. Community-based Rehabilitation (IHC). Nytt om U-landshälsovård 1995; nr 2.

WHO:

Hälsobudskap i stället för tobaksreklam på idrottsarenan!

Tobaksreklamen når en världspublik vid olika sportarrangemang, och man kan därför lätt luras att förknippa sport och tobaksrökning. Idrottsvärlden bör avstå från tobaksindustrins sponsoringar – men ta lärdom av industrins sätt att effektivt sprida sitt budskap, menar WHO i sitt budskap inför världsdagen mot tobak den 31 maj 1996.

Det är ett hälsobudskap som skall framföras i samband med idrottsutövning, och ett samarbete mellan hälsoinformatörer och idrotten vore en given segrare. På detta sätt skulle idrotten kämpa för en rökfri och hälsobringande livsstil.

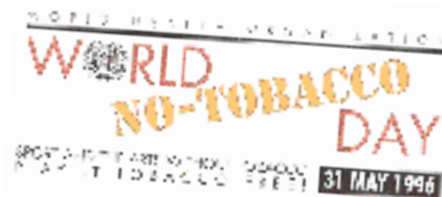
Sponsring förbjuden i lag i Australien

Sedan 1987 har staten Victoria i Australien agerat mot tobaksreklam och sponsoring. Sponsoring från tobaksindustrin förbjuds i lag. Dessutom har staten skapat en hälsofrämjande fond (VicHealth) finansierad genom avkastning från en speciell tobaksskatt.

Över 1 000 idrotts- och kulturorganisationer har ur denna fond fått medel, i gengäld skall de sprida ett hälsobudskap. Tex har den australiska fotbollen fått pengar ur VicHealth för en antirök-kampanj riktad till olika grupper i befolkningen.

Rökfria OS och VM

Alltsedan 1988 har de Olympiska

Ett rökfritt budskap från hälso-myndighet i Nya Zeeland via fotbollslaget.

spelen varit rökfria. I Göteborg arrangerades 1995 de första rökfria världsmästerskapen i friidrott. Det fanns vissa röktrutor, men för övrigt rådde rökförbud överallt. Tobaksreklam liksom försäljning av tobak var förbjudet inom arenaområdet. Apotek nära arenan hade öppet litet längre på kvällarna; där kunde man köpa tobakssubstitut i form av tuggummi och plåster.

Ett tält var bemannat dygnet runt, och där gavs information på temat rökfrihet. Det visade sig efter tävlingarna att

Rökfria olympiader

- 1988 Calgary
- 1988 Seoul
- 1992 Barcelona
- 1992 Albertville
- 1994 Lillehammer
- 1996 Atlanta kommer att bli rökfritt

